

Sygn. akt VI RC 933/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział VI Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Anita Morwińska-Sobiecka

Protokolant sekretarz sądowy Błażej Jurkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 roku w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego M. Z. (1) (dotąd B.) reprezentowanego przez matkę M. Z. (2) (dotąd B.) przeciwko M. B. (1)

o podwyższenie alimentów

1. podwyższa od pozwanego M. B. (1) alimenty na rzecz małoletniego powoda M. Z. (1) (poprzednio B.) z kwoty 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie ustalonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie o sygn. akt R III C 316/07 do kwoty 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca, do rąk matki małoletniego powoda M. Z. (2), z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 1 października 2016 roku;
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanego M. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty od pozwu, od której to opłaty powód był zwolniony,
4. zasądza od pozwanego M. B. (1) na rzecz małoletniego powoda działającego przez matkę M. Z. (2) kwotę 276 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego,
5. wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/-/ SSR Anita Morwińska-Sobiecka

UZASADNIENIE

Małoletni powód M. B. (2) reprezentowany przez matkę M. B. (3) wniósł pozwem z dnia 28 września 2015 roku (wpływ do Sądu Rejonowego w Bydgoszcz w dniu 18 listopada 2015 r.) o zasądzenie od pozwanego M. B. (1) alimentów w kwocie 1000 zł miesięcznie.

Jak wynika z uzasadnienia pozwu, roszczenie dotyczy podwyższenia alimentów z kwoty 350 zł zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 14 listopada 2007 r. III RC 316/07.

W uzasadnieniu strona powodowa wykazywała, iż pozwany jest biologicznym ojcem małoletniego powoda. Pozwany nie płaci zasądzonych alimentów. Koszty utrzymania małoletniego wzrosły wraz z jego rozwojem. Małoletni zamieszkuje z matką w L. i chodzi tam do szkoły. Uczęszcza także na zajęcia piłki nożnej w drużynie Arsenalu L. i do płatnej szkoły polskiej. Zdaniem autora pozwu matka małoletniego zarabiając 230 funtów tygodniowo nie jest w stanie sama zaspokoić potrzeb małoletniego syna (k.2-5.

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 roku oddalono wnioski o udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania (k.29-31).

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2016 roku zawieszono postępowanie w sprawie, z uwagi na brak uzupełnienia braków formalnych pozwu (k.35). Zażalenie strony powodowej (k.44-46) zostało przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalone w dniu 30 czerwca 2016 r. (k.54-56)

Pełnomocnik strony powodowej uzupełnił braki formalne i na mocy postanowienia z dnia 7 października 2016 roku podjęto zawieszono postępowanie (k.64).

Pismem procesowym z dnia 25 listopada 2016 roku pełnomocnik strony powodowej wskazał, że małoletni obecnie nazywa się Z., gdyż jego matka wyszła za mąż i aktualnie nazywa się Z..

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2016 roku pozwany oświadczył, że nie jest w stanie łożyć wyższych alimentów na rzecz syna. Pełnomocnik strony powodowej podtrzymał powództwo.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni M. Z. (1) (poprzednio B.) urodzony (...) pochodzi ze związku małżeńskiego M. B. (3) – obecnie Z. i M. B. (1). Rodzice małoletniego rozwiedli się na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 12 lipca 2006 r. sygn. akt. I C 402/06. Wyrokiem tym pozwany został obciążony wobec małoletniego M. alimentami w wysokości 300 zł miesięcznie.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 14 listopada 2007 roku w sprawie RIIIC 316/07 podwyższono alimenty zasądzone od pozwanego M. B. (1) na rzecz małoletniego z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 350 zł miesięcznie.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 5 czerwca 2008 r. sygn. akt III Nsm 63/08 pozwany został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem.

dowód : kserokopia aktu urodzenia k.22, k. 78; fotokopia postanowienia o pozbawieniu władzy rodzicielskiej k. 19; akta sprawy R III C 316/07 (kserokopia wyroku rozwodowego k. 4-5, wyrok podwyższający alimenty SR w Oleśnicy k. 66)

W momencie ostatniego rozstrzygnięcia alimentacyjnego małoletni powód miał 3 lata. Mieszkał z matką, babcią i prababcią w Polsce, w domu swojej babci. Babcia małoletniego miała emeryturę w wysokości ok. 940 zł i dorabiała dodatkowo około 200 zł miesięcznie. Emerytura prababci wynosiła ok. 580 zł. Przedstawicielka ustawowa powoda pobierała rentę po zmarłym ojcu w wysokości 916 zł. Studiowała w Wyższej Szkole Fizjoterapii w systemie zaocznym, za co płaciła co miesiąc 380 zł czesnego. Dodatkowo pracowała w solarium na umowę zlecenie za co otrzymywała około 150-200 zł miesięcznie, w zależności od ilości klientów.

Koszt utrzymania domu wynosił ok. 530 zł (węgiel 2.500 zł rocznie; drewno ok. 2.000 zł rocznie, prąd ok. 100 zł miesięcznie, gaz-jedna butla miesięcznie). Małoletni chorował na skazę białkową. Przyjmował leki za kwotę ok. 70 zł miesięcznie.

Pozwany M. B. (1) mieszkał sam w mieszkaniu własnościowym. Za mieszkanie płacił łącznie ok. 250-300 zł miesięcznie wraz z opłatami. Pracował i zarabiał ok. 1.100 zł miesięcznie. Około 100 zł dawał swojemu koledze za dojazd do pracy. Spłacał pożyczkę z ratą 370 zł miesięcznie, którą zaciągnął na remont mieszkania.

dowód : akta R III C 316/07 (umowa pracy zleconej k. 5, k.25 decyzja o rencie rodzinnej k. 6, umowa pożyczki pozwanego k. 17-20, wykaz kosztów utrzymania małoletniego k. 41, umowa kredytowa k. 43-44, k.46-49,)

M. Z. (2) wraz z synem wyjechała do Wielkiej Brytanii. Mieszka i pracuje w L.. Założyła rodzinę. Wyszła za mąż, posiada drugie dziecko. Dokonała zakupu mieszkania ze środków pochodzących z kredytu hipotecznego na kwotę 218.258,86 £. Do spłaty pozostała kwota 205.737,40 £ z miesięczną ratą (...) £ miesięcznie. Jak wynika z dokumentów załączonych

do kat sprawy kredyt został zaciągnięty wspólnie z Panem ZD Z. (na dwa nazwiska bowiem wystawiono harmonogram spłaty kredytu. Matka małoletniego powoda za 2014 rok osiągnęła dochód w wysokości 6.976,83 funtów, a za 2015 rok w wysokości 11.478,55 funtów.

Małoletni powód uczęszcza do szkoły na terenie Wielkiej Brytanii. Chodzi tam również do płatnej szkoły polskiej za 570 funtów rocznie. Małoletni uczestniczy w zajęciach piłki nożnej w drużynie Arsenalu L.. Koszt zajęć to 40 funtów miesięcznie. Oprócz tego chodzi na zajęcia karate co jest wydatkiem rzędu 100 funtów rocznie.

dowód : częściowo koszty utrzymania małoletniego powoda k. 8-13, zaświadczenie ze szkoły k. 16-18, potwierdzenie wydatków na szkołę polską k. 80, k. 80, potwierdzenie dochodów matki k. 81-84, k. 85-92, spłaty kredytu k. 93-94, wydruki zdjęć z portali społecznościowych

k. 116-117;

Pozwany od 2010 roku pracuje w B. (...)za wynagrodzeniem 1824,65 zł brutto miesięcznie. Za 2014 rok osiągnął dochód po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 17.885,84 zł, a w 2015 roku w wysokości 19.412,42 zł, co stanowi kwotę średnio 1.500-1.600 zł netto miesięcznie. Czasami jeździ w delegacje i otrzymuje diety, co podwyższa jego wynagrodzenie. Podejmuje się też prac dodatkowych, takich jak malowanie, gipsowanie i jest w stanie dorobić do 500 zł miesięcznie.

Ma potrącenie z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych i z wynagrodzenia pozostaje mu kwota 500 zł. W 2008 roku był karany za niealimentację. Zaległości będzie spłacał jeszcze przez ok. 2,5 roku.

Pozwany wynajmuje pokój, za który opłaty wraz z mediami wynoszą ok. 625 zł. Pozwany jest osobą zadłużoną, posiada nie tylko zadłużenie alimentacyjne, ale również posiadał pożyczkę w K. sprzed 2006 r., której nie spłacał. Zadłużenie aktualne to kwota 4000 zł miesięcznie a miesięczna rata to 100 zł.

Do pracy dojeżdża samochodem. Na paliwo wydaje ok. 50 zł miesięcznie. Jeździ samochodem R. (...) z 2002 roku. Nie ma nikogo na utrzymaniu, oprócz małoletniego powoda.

W 2000 roku M. B. (1) miał wypadek samochodowy i od tego czasu ma problemy z kręgosłupem. Jeździł do sanatorium. Korzysta z rehabilitacji w ramach NFZ, czasami zmuszony jest wykupić sobie masaż, to kwota 30 zł.

Pozwany nie ma żadnego kontaktu z synem.

dowód : zeznania pozwanego M. B. (1) k. 129v-130v, umowa najmu k. 95-96; potwierdzenie zameldowania k. 99; dokumentacja medyczna k. 100; pismo ZUS wraz z załącznikami k. 101-104; informacja o przebytej rehabilitacji leczniczej k. 105-108; PIT za rok 2014 i 2015 k. 109-112, k. 120-128; zaświadczenie o zarobkach k. 118, k. 119;

Sąd poddał analizie zeznania przesłuchanego na rozprawie pozwanego M. B. (1) i kierując się swobodną aczkolwiek nie dowolną oceną tych dowodów doszedł do przekonania, iż należy przyznać mu walor wiarygodności w zakresie zatrudnienia, dochodu, wydatków oraz braku kontaktu z dzieckiem. Sąd jednak nie podziela oceny pozwanego własnych możliwości alimentacyjnych. Zdaniem sądu przy dochodach na poziomie łącznie ok. 2000 -2100 zł (1500 zł – 1600 zł plus 500 zł dodatkowe prace), jest w stanie łożyć alimenty na poziomie wyższym niż dotychczasowe 350 zł.

Co prawda wobec pozwanego jest prowadzone postępowania komornicze z uwagi na nie płacenie alimentów na rzecz syna, jednak brak łóżenia na dziecko nie może być przez Sąd traktowane na korzyść pozwanego.

Sąd pominął dowód z przesłuchania matki małoletniego powoda, gdyż prawidłowo na termin nie stawiła się a jej pełnomocnik nie wniósł o odroczenie rozprawy celem umożliwienia przesłuchania przedstawiciela ustawowego powoda. Sąd zatem ustalając aktualną sytuację powoda i jego matki oparł o przedłożoną dokumentację, która jednak nie pozwoliła ustalić faktycznej sytuacji rodzinnej matki a także wydatków na małoletniego.

Za bardzo przydatny Sąd uznał także pozostały materiał dowodowy w postaci dołączonych do akt dokumentów, które pozwoliły na ustalenie sytuacji stron. Wartość dowodowa dokumentów zaliczonych w poczet dowodów zdaniem Sądu nie budzi żadnych wątpliwości szczególnie ze względu na ich urzędowe pochodzenie. Również żadna ze stron nie poważała ich wiarygodności.

Sąd podkreśla, iż dokumenty na k. 20-21, złożone w języku angielskim z częściowo zasłoniętymi danymi nie dały podstaw do ustalenia na ich podstawie stanu faktycznego.

Sąd zważył, co następuje:

Po analizie przeprowadzonych w sprawie dowodów, sąd kierując się swobodną ich oceną, doszedł do przekonania, iż strony stoją na odmiennym stanowisku, co do możliwości podwyższenia alimentów na rzecz małoletniego powoda. Strona powodowa domagała się zasądzenia alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie z uwagi na wysoki koszt utrzymania dziecka w L.. Z kolei pozwany oświadczył, że jego sytuacja nie pozwala na zasądzenie wyższej kwoty, a jeśli już to w „niewielkim stopniu”.

Sąd w sprawie o podwyższenie alimentów musi przede wszystkim kierować się normą zawartą w art. 138 kro stanowiącą, iż można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w razie zmiany stosunków.

Ostatnie rozstrzygnięcie w zakresie alimentów datuje się na dzień 14 listopada 2007 roku i oczywistym jest, że przez 9 lat zaszły istotne zmiany po stronie małoletniego powoda. Przez tak długi okres czasu z pewnością wzrósł koszt utrzymania dziecka, w związku z jego rozwojem i edukacją, którą rozpoczął. Nie ulega także wątpliwości, że wzrosły ceny dóbr i usług. Zmieniła się także sytuacja rodziców małoletniego.

Małoletni powód mieszka obecnie w L.. Koszt jego utrzymania w przeliczeniu na złotówki jest zatem bardzo wysoki. Małoletni chodzi do prywatnej szkoły, korzysta z zajęć dodatkowych, trenuje piłkę nożną jak i karate. Z całą pewnością jego sportowe zacięcie podwyższa też koszty jego utrzymania chociażby o konieczność stroju sportowego czy obuwia, jak również koszty treningu. Wydaje się jednak, iż wskazane w sprawie przez stronę powodową utrzymanie małoletniego na poziomie kwoty 5197 zł ma charakter raczej życzeniowy niż jakkolwiek realny biorąc pod uwagę możliwości zarobkowe jak i majątkowe osób zobowiązanych do alimentacji.

Z pism procesowych strony powodowej wynika, że matka dziecka utrzymuje syna sama. Zarabia około 1.000 funtów miesięcznie, a rata kredytu hipotecznego wynosi (...) funtów miesięcznie. W ocenie Sądu nie jest możliwe, aby zaciągnęła ona sama kredyt hipoteczny z ratą przewyższającą jej dochód. Taki tok rozumowania potwierdza dokument na k. 151 – z którego wynika, iż pismo z banku co do wysokości rat kredytu adresowany jest na dwa nazwiska „Pani M. B. i Pana ZD Z.”. Z tego zatem wynika, iż rata kredytu obciąża nie tylko matkę małoletniego powoda a również jej aktualnego męża. Bowiemy w toku postępowania ustalono, że matka małoletniego żyje w nowym związku (aktualnie małżeństwo). Sąd nie dysponuje informacją jaki jest dochód męża matki, czym się zajmuje sama matka i na jakim poziomie utrzymują gospodarstwo domowe. Dlatego też, sąd miał możliwość oparcia się w przedmiotowej sprawie li tylko na możliwościach zarobkowych pozwanego, gdyż matka małoletniego nie stawiała się na rozprawie i sąd został pozbawiony możliwości indagowania jej w zakresie możliwości zarobkowych, majątkowych jej jak i osoby pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym.

Pozwany mieszka i pracuje w Polsce. Matka małoletniego nie ustalała z nim kwestii wyjazdu za granicę, nie można zatem pozwanego obciążać zwiększonymi kosztami jego utrzymania na terenie Wielkiej Brytanii.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy sąd ocenił możliwości zarobkowe pozwanego na kwotę ok. 2000 zł- 2100 zł (1600 zł wynagrodzenie zgodnie z PIT oraz 500 zł prace dorywcze).

Powód ma obciążenia komornicze i otrzymuje do wypłaty znacznie mniejszy dochód wolny od egzekucji – nieco ponad 500 zł. Kwota wolna od egzekucji nie może być już niższa, zatem podwyższone alimenty wspomogą syna, nie obniżając

realnego dochodu pozwanego, wydłużył to jednak okres spłaty jego zadłużenia. W tym jednak miejscu należy wskazać, iż sąd przy rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie mógł uznać, iż brak jest możliwości podwyższenia alimentów z uwagi na zadłużenie alimentacyjne pozwanego. Takie bowiem rozumowanie powodowałoby zielone światło dla osób zobowiązanych do alimentacji, którzy nie płaciliby swoich zobowiązań a następnie korzystali z tego że są zadłużeni by nie uzyskać wyższego poziomu alimentacji. Pozwany nie łożył alimentów właściwie od początku ich zasądzenia, stąd jego problemy z wypłacalnością, bowiem sam ma możliwości zarobkowe by sprostać bieżącej alimentacji.

Wskazać należy, iż Sąd Najwyższy już wielokrotnie wypowiadał się stanowczo stwierdzając, iż trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Rodzice obowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami. W sytuacjach skrajnych, sprostanie obowiązkowi alimentacyjnemu wymagać może nawet uszczuplenia substancji majątku zobowiązanego.

Małoletni nie może ponosić negatywnych konsekwencji tego, że jego ojciec ma zadłużenie z tytułu niepłaconych alimentów z lat poprzednich. Kiedy pozwany nie płacił na syna i się nim nie interesował, to matka dziecka musiała zdobyć środki na jego utrzymanie.

Reasumując, sąd uznał, iż możliwości zarobkowe pozwanego – ok. 2000 zł (1500 zł z zatrudnienia plus 500 zł prace dodatkowe)- w zestawieniu z jego wydatkami na poziomie kwoty 1250 zł (koszty mieszkaniowe 625 zł, wyżywienie ok. 500 zł, utrzymanie samochodu ok. 100 zł -200 zł) pozwala pozwanemu do utrzymanie syna na poziomie zwiększonej kwoty 500 zł miesięcznie.

Sąd oddalił pozostałą część powództwa kierując się w tym względzie art. 135 kro, który stanowi m.in., iż wysokość alimentów jest limitowana możliwościami majątkowymi i zarobkowymi osób zobowiązanych. Zdaniem Sądu na dzień dzisiejszy pozwany nie ma możliwości łożenia alimentów ponad kwotę 500 zł miesięcznie. Wskazane w kosztorysie koszty utrzymania małoletniego na poziomie kwoty 5197,50 zł miesięcznie ma charakter życzeniowy ale nie ma nic wspólnego z możliwościami zarobkowymi pozwanego. Decyzję o wyjeździe do L. matka dziecka podjęła bez wiedzy i zgody ojca. Wskazać też należy, że zarówno zarobki, jak i utrzymanie w L. różnią się od standardów w Polsce. Roszczenie strony powodowej na poziomie kwoty 1000 zł ma charakter życzeniowy niż możliwy do przyjęcia, gdyż pozbawiłoby pozwanego jakichkolwiek środków do życia, nawet na zabezpieczenie jego podstawowych potrzeb. Ponadto, w ocenie Sądu matka powoda dysponuje miesięcznie znacznie większą kwotą, niż wykazała to dokumentami, skoro rata kredytu hipotecznego przekracza jej dochód, a pomimo to małoletni chodzi do prywatnej szkoły, na zajęcia piłki nożnej i karate. Ma zabezpieczone więc wszystkie potrzeby i to nie tylko te podstawowe. Strona powodowa nie wykazała dowodowo, iż pozwany ma możliwości sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu na poziomie żądanej kwoty 1000 zł. Nie udowodniła również kosztów utrzymania małoletniego na poziomie kwoty 5000 zł. W tym względzie sąd musiał oprzeć się na zasadach wskazania doświadczenia życiowego, uznając, iż biorąc pod uwagę wiek powoda, etap edukacji i zainteresowania, usprawiedliwione koszty jego utrzymania, na warunki polskie, to kwota ok. 1100 zł miesięcznie. Na kwotę tę składają się: wyżywienie ok. 500 zł, środki higieniczno - kosmetyczne ok. 80 zł, odzież i obuwie ok. 120 zł, leczenie i suplementy diety ok. 50 zł, edukacja i pomoce naukowe ok. 100 zł, zajęcia dodatkowe ok. 200 zł, wakacje ok. 100 zł miesięcznie w rozliczeniu rocznym.

Mając powyższe na uwadze, sąd na podstawie art. 138 kro orzekł jak w sentencji.

W punkcie 3 wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 90 zł tytułem opłaty od pozwu, od której to opłaty powód był zwolniony.

Z uwagi na zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 kpc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz mał. powoda działającego przez matkę kwotę 276 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego, z którego strona powodowa skorzystała. Sąd, bowiem w tym zakresie kierował się art. 102 kpc tj. zasadą słuszności oraz faktem, iż powód wygrał sprawę w 23 % (żądał podwyższenia do kwoty 1000 zł uzyskał podwyższenie do kwoty 500 zł). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu stawką minimalną

wynagrodzenia adwokata przy wartości przedmiotu sporu 7800 zł (650 zł podwyższenia zł x12) jest kwota 1.200 zł z tego 23 % stanowi kwotę 276 zł.

Na podst. art. 333 § 1 pkt 1 kpc Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

/-/ SSR Anita Morwińska-Sobiecka